

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr. a treia-ora 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În România:

la dl Carol Schuler în București, strada Laberint nr. 4.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 crăci v. n. sau 15 bani rom.

PRIMATELE.

Primatele Vaszary este primus in fuga; dar' și in bello ni-se pare că a fost ultimus.

În Noembrie 1891 primatele a voit să impună ziarului „Magyar Allam” o schimbare a atitudinii sale, zicând, că „guvernul voește să împlinescă dorințele catolicilor, însă sub condiția ca mișcarea catolică să fie suprimată.”

„Magyar Allam” a cerut o serie de garanții, pentru a face așa ceva. Nu i-s-au putut da, și direcția lui rămase aceeași.

Vin alegerile pentru dietă din 1892 și primatele spriginește pe un Dr. A. Timov, nu pe Francisc Frey, care era catolic exclusiv.

În fine „Magyar Allam” mai spune, că primatele ar fi putut să facă ca proiectele să cadă, dar' nu a făcut-o, deși a profetizat exact rezultatul.

Acestea sunt fapte, care au stîrnit senzație în Budapesta și pe care ziarul guvernamental, ce au luat apărarea primatului, le evită simplu.

Dacă azi catolicii sînt furioși, dacă subalternii primatului nu-și mai pot stăpîni indignarea lor, ni-se pare că ei au drept. Când în toila luptei primatele învîlue flamura și stă în urmă ca privitor la cauza ce cade, cum nu s'ar revolta ostașii, ce simt mai mult, ce au sinceritatea simțirii? Argumentul, pe care-l desfășură spre pildă „Fremdenblatt”, că ostașii simpli nu pot avea privirea vastă strategică a șefului, este puțină mângăiere pentru ei, cel puțin pentru moment, pentru-că el nu a arătat, nu a indicat ori-cât de eufemistic ar fi fost indicația, care pot să fie victoriile viitoare ale acestui strateg bisericesc. În momentul de față un viitor nesigur, neștiut stă în cumpănă cu fapte cunoscute, știute. După aceste judecă catolicii și primatele poate fi deprimat — dar' cu tactul seu de „strateg” ar fi trebuit să prevadă și revolta de jos!

Dacă este o strategie atitudinea sa, ea poate fi mai raționată, dacă ne aducem aminte de un alt moment. Primatele a zis, că el nu a făcut nimic fără știrea Romei. Și, concludem, dacă nu face nimic, nu face tot cu știrea Romei? Chestiunea este destul de mare, ca să concedem, că primatele pune temeiul pe ordinul dela Roma. Ni-se pare însă, că ordinul dela Roma a fost destul de clar înaintea de votarea proiectelor și totuși „Magyar Allam” susține, că primatele a făcut tot posibilul ca proiectele să cadă. Va să zică, dovedindu-se acest lucru, e greu să pui mult preț pe vorba aceasta.

Și mai este o obiecție. Roma judecă și ea după informații; ce rol are primatele în acele informații? Acestea nu le putem ști. În tot cazul e sigur, căci reese din cuvîntarea sa din urmă, că el voește să fie o simplă figură de șah, mișcată dela Roma, mișcându-se singur nici un pas.

Acesta este momentul, dela care noi concludem asupra lucrării lui Vaszary. El explică însă psihologia acțiunilor sale, care se cuprind în vorba „Lasă!”

În cuvîntarea lui se mai găsește însă un text, din care ar rezulta, că în inima lui se bat două simțăminte, dintre care se pare că unul, iubirea de patrie, adică de Maghiari, este mai mare decât cea de catolicism.

„Biserică și patrie! În aceste două cuvinte apasă asupra mea toată greutatea responsabilității mele împreunate cu dubla mea poziție; eu nu voesc să devin infidel nici uneia din ele. Așa fi eu vrednic să port și numai un singur ciac acea demnitate de drept public, cea-i legată cu demnitatea mea bisericească, dacă aș jertfi cu știrea și voea vre-unul din drepturile patriei mele? Nu așa fi!”

Aici va fi rădăcina faptelor sale. Nimic în contra patriei — decât la ordinul Papei!

Este înzadar deci ori-ce luptă în contra primatului. Ea nu poate avea scopul să-l silească a sta în fruntea mișcării; ar fi numai o pedecă a ei; dacă lupta se continuă și în contra lui, ea nu poate avea alt scop, decât a mișcarea înfrîurirea enunțaiunilor sale.

Și în cazul acesta s'ar repeți și la catolici ce s'a văzut mai demult la celelalte biserici: credincioșii deslipindu-se de capii bisericești pentru a apără ce acestia nu apără, sau că nu voesc, sau că sînt incapabili, sau că urmăresc scopuri egoiste. Primatele ar fi între capii astfel înfrînți de guvern totuși cel mai demn, căci el e curat și are păcatul de-a fi prea mult maghiar. Maghiarismul și scopurile statului maghiar au sufoat în el catolicismul.

O măsură bună. Am publicat ieri circularul venerabilului vicar capital din Blaj, dat în chestia rezolvării unor chestiuni școlare de cel mai mare interes pentru propășirea națională.

Când atragem și la acest loc atenția cetitorilor noștri asupra circularului P. Sale canonicului I. M. Moldovan, nu putem îndestul recomanda învîțătorilor și preoților de ambele confesiuni, ca să urmeze cu toată băgarea de seamă înțeleptele sfaturi ce li-se dă.

Dănd ființă măsurii bune ce s'a luat, vor săvîrși fapte românești de laudă vrednice.

Ne „lipsese” aderenții. Solgăbirul Gyárfás este om isteț, dar' mai isteț țeranii din Căpâlna (ctul Terna-mică); vine Gyárfás la ei, fi adună și le spune se iscălească o hârtie, că ei sînt mulțumiți cu stările de azi.

Țeranii stau cam uimiți. Cu ce stări, dle solgăbiru? Noi sîntem oameni liniștiți, plătim bir mare, dăm pace la toți, numai alții nu ne dau pace.”

„Nu-i așa, să spuneiți că sînteți împăcați cu starea de azi?”

„Dacă-i așa, apoi despre împăcare se nu norbiți cu noi, ci să mergeți la comitetul național!”

Așa ni-se relatează, că au făcut țeranii români.

Bravo lor!

Asprime crudă.

Am primit azi dela un foarte bun amic o dojană foarte aspră.

Ne impută anume, că de ce, printre participante la o petrecere dată în provincie, am pus și numele unei domnișoare, al cărei tată este un Român din tagma celor păcătoși.

Drept scusă, am pute spune: corespondența cu pricina a fost trimisă de un amic al foii noastre și a controla până și cine este părintele cutărei d-șoare, mai ales când sînt multe domnișoare care poartă același nume de familie, este lucru greu; și apoi chiar presupunînd că am face această controlă corespondenților noștri, e de admis ca pentru păcatele părinților să pedepsim pe copii?

Nu ne scusăm însă cu nimic înaintea excelentului nostru amic, care ne acasă de inconsecuenței pentru-că „dăm în părinte”, „dar' numele fetei sale îl punem alături cu al celorlalte fete cu părinți Români de treabă”, — ci întrebăm numai:

E de admis, cagoana contra Românilor păcătoși să o întemim până la așa grad, ca să o facem simțitoare, în chip direct, chiar și copiilor lor?

Ne vine greu să răspundem da.

Totuși o facem pentru următoarele cuvinte:

Dacă și azi, — când prigonirile contra poporului nostru sînt la culme, când a deserta dela luptă e un fapt de lașitate neiertat, ear' a trada este o crimă în doind de mișeală, — se mai pot găsi Români criminali, nu poate fi o crimă când asemenea ființe ve-

nale sînt date disprețului și urei naționale, nu poate fi o crimă dacă asemenea creaturi miserabile prigonite vor fi până în al nouălea neam!

A, da! când am avut un tribunal național, care să rupă judecata îndată-ce un fricos ori un păcătoș se abate dela datoriile naționale, ear' judecata se poate fi imediat executată, în mod vizibil, material chiar, de pildă: să-l amendezi, să-l bagi în temniță ori foamei să-l expui pe miserabil, — atunci n'ar fi nici o nevoie, ca Români păcătoși să fie pedepsiți chiar și în copii lor.

Așa cum stau însă azi lucrurile, când potrivnicii noștri se folosesc și usează de rătăcii noștri în chip de-sastroș pentru nație, treaba se schimbă.

Nu putem, pentru a oprî cangrenarea trupului național, decât să fim extrem de aspri față cu cei răi.

Părintele, care din interese meschine materiale, ori că e în stăpînirea Satanei, a făcut și face rău neamului românesc, se știe, că sfinți de i-ar fi copii, în societatea românească rău vor fi primiți, ba se vor feri toți de ei, ca de leproși... Ruptă din soare se fie fata, tîncr Român să nu s'apropie de ea, dacă tatăl ei este un om neisprăvit în păcatele săvîrșite contra națiunii!

Când popoare culte, ca Italienii și agere, ca Irlandezii, au mers până la asasinat politic pentru a oprî creșterea numărului celor păcătoși, trădători, — noi, tot atât de oropsiți cum au fost Italienii și Irlandezii, de ce n'am căuta ca în chip moral să pedepsim și noi cu toată asprimea pe cei-ce în păcate grele își ticăloșesc vieța?

„Dar' e cumplit de aspru să pedepsești, chiar și moralicește, pe copil pentru păcatele părintelui seu!” — se va zice.

Știm! Așa e, cumplit de aspru! Dar' nu e și mai oribil, ca un om, care poartă numele de Român, care are chiar moștenitori, copii care îi poartă numele, să pîngărească numele glorios de Român, să tradeze un popor și de altmintre în suferințe grele aruncat?!

De sigur că da.

Că așa e, că astfel începe societatea românească să se gîndească, probă e chiar scrisoarea care ni-a dat privilegiu să scriem aceste șire.

Drept probă am mai pute aduce și următoarele:

Mai zilele trecute un venerabil preot, Român bun și care participă la toate mișcările noastre naționale, ni-se plîngea că Românii căror se recomandă, îl primesc și privesc cu răceală și neîncredere: din pricină, de sigur, că fratele seu, ajuns „domn mare”, a pîngărit numele familiar, pe care onestul preot îl poartă și el;

nu demult ni-s'a prezentat un avocat, care fiindcă fratele seu tocmai atunci își făcuse de ocară numele de familie, ar fi dorit să spunem în foaie, că ocările provocate de atitudinea neromânească a fratelui seu nu sînt adresate tuturor membrilor, care poartă acel nume. Observase, după apariția articolului nostru, că oamenii îl priveau rău.

Terminăm: asprime crudă față cu cei care își tradează neamul!

L.

Congresul internațional al studenților universitari din 1896.

Domnule Redactor!

Din foile ungurești află, că studenții maghiari din Pesta în zilele din urmă au hotărît să convoace, cu ocazia milenului lor, un congres internațional de studenți universitari. Scopul acestui congres — îl spun și ei și foile lor — nu e altul, decât cel curat politic, pentru a înșela, și pe această cale, opinia Europei. Față cu această știre vin a le spune colegilor din Pesta că s'au trezit

prea târziu. Noi studenții din București, încă din luna lui Mai, am hotărît convocarea unui asemenea congres pentru anul 1896 la București.

În acest scop am făcut deja primii pași și dela 16 societăți de studenți din Italia, Franța, Spania, Belgia și Germania am primit scrisori, prin care preșidenții acelor societăți primesc cu entuziasm propunerea noastră.

Dela niște amici ai noștri din Berlin și Paris află, că studenții germani și francezi, înțind minte atitudinea nepoliticoasă ce li-au arătat studenții și ziaristica maghiară în mai multe rînduri, vor veni anume la acest congres. La congresul din Constanța, ce se va ține în 9, 10, 11 și 12 Septembrie se vor face ultimele dispoziții și se va alege comitetul ad hoc. Colegii unguri pot fi liniștiți, că nu facem din aceasta o chestiune politică după obiceiul lor, ci dăd oaspeții noștri vor exprima dorința să-i conducem spre a se convinge de visu de liberalitatea, progresul și cultura celor-ce în acel an vor izbîla.

Poate că pe cățiva îi vom însoți și la Vaș și la Seghedin.

Aceasta spre știință.

București, 22 August 1894.

Pentru comitetul național al studenților universitari din București:

Nicolae Brânzeu.

Marele Rabin.

Tisza Kálmán, marele rabin al cetei maghiaro-jidane și-a spus și el cuvîntul în marele tîmbălu despre care am publicat ieri o telegramă.

Consecuent cu trecutul seu, arhivoștinul Tisza, „care a creat Ungaria de azi”, cum zice „Kolozsvar”, a bujocorit pe potrivnicii sei din parlament, ear' pe naționalități deasemeni li-a luat în rîs.

Cîtă îngâmfare a fost în vorbirea sa reese și din pasagiul, unde zice că asupra activității sale nimeni nu poate fi în stare, și nici e permis, să aducă judecată... faptele lui politice le va cîntări... istoria...

Ca merit principal își aroagă faptul, că a ținut încheșat la un loc partidul liberal, fără care statul ungar ar fi perit...

Despre goana turbată contra naționalităților, despre ne mai pomenitele abuzuri săvîrșite tocmai sub guvernul seu, despre majoritățile făcute cu bani jidovești și prin cea mai detestabilă corupțiune electorală, nu și-a adus aminte.

Etă ce a zis despre noi, naționalitățile în general și despre „Valahi” în particular:

„Vreau să vorbesc și despre chestia naționalităților.

„Și aici trebuie să observ, că poate am și căzut noi Maghiarii în extremitate, când exagerăm primejdia, ce prezentă chestia națională, când zicem, că nici-odată, primejdia nu s'a arătat mai mare. Nu putem însă nici să închidem ochii dinaintea acestei chestii, dar' nici s'o mărîm nu trebuie, pentru-că vî rog să credeți, dacă am face astfel, drept explicare s'ar da aserțiunea, că ne este frică. Și zeu, nu e motiv să ne înfricăm.

„Dar' oare nici-odată chestia naționalităților se nu se fi prezentat în așa formă primejdioasă ca azi? Să nu vorbim de vremuri foarte îndepărtate, ci numai despre cele petrecute dela 1867 încoaci. Oare nu ne aducem aminte, că încă multă vreme, după 1868, va să zică după-ce se făcuse legea despre naționalități și era stipulată și înțelegerea cu Croații, țerele croate-slavone au fost în continuu cuib al tendențelor contra ideii de stat maghiar; dela Croați și Slavoni luaseră curagiu celelalte naționalități.

După-ce face apoi elogiul actualului ban, care a putut să împace (?) lucrurile, zice:

„Chiar acest fapt din trecut ne dovedește, că chestia naționalităților în prezent nu prezentă primejdie mai mare ca în

trecut, când naționalitățile se puteau sprigini și pe nemulțumirile croato-slavone.

„Înainte de-a spune ce cred necesar ca în viitor această chestie nu zic: să dispară, căci principiul național e și el ca altele: nu dispăre decât după-ce i-a trecut vremea, ceea-ce are însă odată să i-se întemple, — zic: înainte de a spune aceasta, trebuie să amintesc că se zice: „Ei, atunci guvernul a făcut concesii diferitelor naționalități, numai ca să-și asigure majoritatea, să-și poată menține poziția”. Domnii mei! este o temeritate a afirma, că guvernul li-ar fi umblat în voe ultraștilor; dacă s'a făcut ceva, apoi aceasta s'a făcut în interesul bine înțeles al naționalităților, pentru-că dacă dinșii sînt cetățeni ai statului ungar și vor să practice toate drepturile cetățenești, primul interes al lor e să învețe limba statului.

„După a mea părere, în privința rezolvării chestiei naționalităților au îndatoriri atât statul cât și societatea. În contra ultraștilor trebuie a se lua măsurile cele mai aspre; trebuie să ne pămzim însă ca din pricina cătorva persoane, să prigonim neamul întreg. Agitațiunile sînt foarte stricicioase pentru statul ungar. Societatea ungurească să-și deie silința a atrage la sine pe naționalități să se evite certurile. Statul numai așa va fi tare, dacă se va folosi în chip cuminte de libertățile sale.

Aceste sînt „cu-mînțile” lui Tisza.

Vom reveni asupra vorbirii mare-lui rabin.

Dor și jale.

Șișești, 15/27 August 1894.

La moment ce a străbătut vestea pe cele patru vînturi, prin aripile faimei, că la Șișești are să servească pe la Sfîntă Maria părintele Lucaciu, poporul român din patru comitate, cuprins de cel mai arzător dor aleargă la mînaștirea „Unirii tuturor Românilor”.

S'a făcut o emigrație de popor ca-și-cum aleargă furnicile la furnicar, fiecare încercată și împovărată cu ceva, zi și noapte cu prapori în șiruri lungi incurse mulțimea la acest focular.

Și dacă ne întrebăm, ce a putut ferma voința alor mii de persoane și a-i pune în mișcare răspunsul este: dorul.

Dorul de a cere dela Dumnezeu în biserică magică dela Șișești darul ceresc; de a cere curmarea suferințelor; de a implora grația divină ca un scut în aceste vremuri vitrege; de a mișca prin rugăciuni voința atotputernică spre mai bine; de a exopera și mișca prin genunchi patronagiul ceresc și în urmă a adora cea maiestoașă Pronia divină, care ține în deplinătate puterea guvernării, ca prin conlucrarea sa prea înțeleaptă din acest popor de viță divină, să facă o turmă și un păstor.

Tot dorul ne-a mișcat în întreaga ființă, spre a conveni numeroși de a ne schimba ideile și a ne consola în suferință atunci, când vedem, că temnițele sînt răsplata adevăratului patriotism; când vedem, că dreptatea și legalitatea este lăntuită ca prometeu în munte; când vedem, că pe moșia strămoșească se resfățează și imbuibă în domnie străinul nemilos; când vedem, că la strigătul și țipetul nostru de durere, puterea rigidă încearcă toate călcările să ne astupe gura, ca lecuire să nu putem dobîndi, ba chiar ne înăbușesc.

Tot dorul a electrisat inima plugarului român, care împovărat cu sarcinile grele ale vieții, se bucură că poate scăpa un singur moment de sub încătușarea străinului.

Dorul a scos din giurul familiei pe femeia română, care tare bucuroș se oferă, conform chemării sale a împărți și a-și preține partea sa de greutatea din suferințele bărbaților. Inima ei nobilă nu poate rămîne neatinsă în grelele sbuciumări și furtuni ce trec peste neam; inima ei simțibilă spre tot ce e măreț și înălțător nu poate fi rece; inima ei bună ar tînde mîngăiere și alinare, ar da balsam vindecător; inima ei compătimitoare prin imboldul firii sale caută toate mijloacele spre a potoli focul mistuitor al suferințelor; când și unde se poștește spre binefacere pururea e gata.

Dorul a pus în mișcare voința fragelei junii, care în vestiminte sârbătorești, veseli și cântând, rezezi că rîndneaua au sburat la Șișești, de a vedea, auzi și experia. Fetele și ficiorii mai au un dor tainic ascuns în piepturile fragele, care trece în viitor, care tесе pânza din firele cele mai delicate ale iubirii, din care se poată produce valul fericirii.

Copii, copile, fragezi, sprinteni ca priznelul, furnică împinși de curiositate prin undele albe de popor, și dau de grije, nu cumva marea îmbulzală și undularea acestei mării vie să jignească sau vatemă aceste ființe voioase, care și aici voesc a gusta dorul libertății în toată plenitudinea sa, ca în colul dela casa părintească.

Așa dorul de a ruga pe Dumnezeu, dorul de a vedea pe părintele Lucaciu, a concentrat la Șișești aproape 4 mii de Români și străini.

Știrurile largi și groase de popor, care cum sosia prima întrebare era „Sosit-a Lucaciu?” Astă veste, că părintele Lucaciu vine, s'a răspândit mai mult de străini, care neputând rezista multor blăstămuri ale poporului, cred a ușura păcatele fraților dela domnire, când spun poporului, că cei judecați la Cluj au dobândit libertate.

La moment ce poporul aude vestea, aleargă și în dreapta și în stânga de a ști pozitiv ce este adevărul. Așa și în prezent era lătită vestea, că la S. Marie „popa Lucaciu sosește acasă și va slugi în biserică”.

Această veste se răspândise cu iuțea fulgerului și nu era chip și modru a pute convinge poporul până nu vede cu ochii. Cu deosebire din Marmația a venit cu multă însuflețire poporul, pe lângă toate machinațiunile și vorbirea ce s'a făcut se nu mai obosească la Șișești, n'a fost nici un mijloc spre a împedea dela acest focular pe bravii Maramureșeni, care trecând muntele în Sătmăr se bucură că ved și aud inteligența asta conștie de chemarea sa, vorbind limba dulce și frumoasă, pe care Maramureșenii abia o mai aud în curțile „domnilor”.

Pe cât era de infocat dorul învâpăiat de a afla pe Lucaciu servind, pe atât era mai apăsătoare și mai profundă jalea a nu-l găsi. De pe buzele fiecăruia se putea ceti aceste vorbe: „Dacă tu tot mai trăești! Unde ești? Unde ești?”

Jale și delăsare șoptia biserica măreață, pe care o scuti de furia virorelor, trăsnetelor și fulgerelor părintele bun, prin luna lui Iulie, când era sub paza gendarmilor, întinzând din virful cupolei pe creasta bisericii parafulgerul atrăgător, care de atunci încoace deja odată, și-a împlinit misiunea trăgând pe șirna sa schinteia distrugătoare.

Jelește altarul unde aducea jertfă curată preotul adevărat, pe care a pismeii și urei răutate l'a oprit dela cea mai prețioasă plăcere din viața sa; jelește amvonul, de unde în toată sârbătoreala răsună biserica de cuvintele dulci, de accentele plăcute, de unde poporul setos de adevăr, primia apa de roană cerească prin rostul părintelui, care și sufletul își pune pentru oi; jelește spațiosul și frumosul pavilion, unde la lungi mese întinse, era primit cu căldură de părinte și frate o mulțime de Români, cu grija și iubirea de neam în piept, unde la prânzurile de convenire se vestia cu rost resolut iubirea de națiune, patrie și domnitor, așa se depărta poporul întărit: în speranța unui viitor mai fericit, jelește isvorul, unde muritorul obosit și înfălbentat de zădăful zilei aleargă a-și răcori pojarul, unde Lucaciu ședea adese-ori adâncit în cugete, privia căderea picurilor curate ca lacrima, și părea că se înțelege în suapte tainice cu isvorul, care alină setea, cum ar pute crea isvorul care se aline și suferințele unui neam, care se împlinească dorul de dreptate și libertate a poporului român; care de-ardul secolilor însetoșează o viață mai fericită.

Acolo se ved jelind în grădina de pomărit mii de meri, peri, pruni, casine și nucii, pentru a căror nobilitate și desvoltare, Lucaciu purta grija părintească, dar în prezent par a fi cam delăsători.

Jelește roșele spinosae răsărite din picuri de sânge a frumosului Adonis, nu este cine să le cercă zilnic de câte 2—3-ori din tufă în tufă, care ce mai face și când vor fi deschiși bobocii grei și grași nutriți de grăsimi și roana cerească. Nu este cine să le desmerde rupând câte una și așezându-o pe piepturi nutritoare sau fragele ca pupii de roasă, acolo snt adese-ori uitate, li-se curmă zilele, fără să fi fost atinse de degetele delicate ale fințelor omenesști. Dacă jelesc locurile, plantele și grădina parochială, atunci cu cât este mai pătrunzătoare, mai profundă, mai sfășietoare jalea fințelor simțitoare, a fiilor sufletești și aceluia popor, care s'a înălțat în devotamentul seu până la adorarea față cu acela, care suferă ca Sf. Petru închisoare și martiriu, ca adevărului să-i poată face teren.

Era pe la o oră când străbătă ca fulgerul vestea, că din temnița dela Seghedin Lucaciu a telegrafat și că s'a ceti scri-soarea.

Momentan se adună poporul pe ambitul frumos al bisericii și pe spațiosul teritor ce se afla înaintea bisericii, de pe treptele înțării pe ambit se ceti această telegramă: „Sfânta sârbătoare a bisericii noastre iubitorilor este bucuria sufletelor creștine, împodobită frumos locașul Precurutei Fecioare, și Vă rugați ca bunul Dumnezeu să ușureze suferințele poporului. Eu din robie cu voi mă rog în dulce speranță, pentru viitorul fericit și vă binecuvânt ca părinte iubitor. Parochul Lucaciu”.

Dela primul cuvânt simțirea duioasă stoarse lacrimi, și când răsuna: „din robie cu voi mă rog”, imensa mulțime ca prin farmec erupse în plâns și adânc oftat, vârsând în șiroaie lacrimile compătimirii și iubirii către inutul rob, care nici în această mare depărtare n'a uitat pe fiii sei.

Junimea la moment ce se fini cetitul călcând peste firele durerii și ale sentimentalității, a început cu o însuflețire eroică și generală: „Deșteaptă-te Române”, care fu intonată într-o clipă de tot poporul, mergea tonul printre șirurile dese de popor ca undele pe apă, încât răsunau livezile, văile și pădurile de cântecul însuflețitor.

Din partea inteligenței și poporului adunat se expeda la Seghedin următoarea telegramă: „În momentele aceste solemne, aproape patru mii de credincioși dela opera Tu măreață, Te salută, împreună cu prea falnicul nostru președinte. Credința, speranța și iubirea învingerii pentru cauza dreaptă, ai cărei martiri sînteți o depunem: în Dumnezeu și țaria Voastră”.

La Vaș s'a expedit la George Pop de Basești această telegramă: „Inteligența și poporul adunat la sârbățile din Șișești, aproape 4 mii, salută cordial pe martirii națiunii”.

Eată cum s'a înlănit la mânăstirea din Șișești dorul cu jalea și s'a petrecut ambele ca două surori de o veche cunoștință. Am auzit povestindu-se că la sfânta Maria-mică, 8/20 Septembrie, va fi o tovarășie tot mai mare între aceste surori și vor veni cu mai numeroși credincioși de a ruga pronia divină să pună capăt suferințelor și să trimită razele cu căldura binefăcătoare a libertății.

Ear' noi se ne pregătim cât de numeroși spre a ne delecta sufletul, în acest loc împodobit de mâna cea mai dexteră a creatorului cu toate frumsețele naturii. În mijlocul multelor sbuciumări și momente pline de durere, se simțește fericit sufletul obosit, de a găsi puțină recreare, între prieteni, popor și loc într'adevăr romantic cum e Șișești cu podabele sale. Deci vot să depunem, că din an în an tot mai mulți ne vom vârsa rugăciunea noastră în această măreață biserică dedicată unirii tuturor Românilor.

Hermes.

Procesul Memorandului.

(Sentența tribunalului. — Recursul de nulitate. — Sentența Curiei.)

II.

Recursul de nulitate.

(Urmare.)

În genere întrebările referitoare la faptele sau generale și nehotărâte, după ce n'au conținut faptul concursului la faptul răspândirii.

Într'adevăr trebuie să ne mirăm cum au fost în stare să răspundă jurații la aceste întrebări cu da.

Au răspuns, căci la întrebările generale care se învîr într'un cerc mai larg e mai ușor să răspunzi, dar cu atât stau mai departe de inventarea și exprimarea adevărului, pe când condiția principală a verdictului este exprimarea conștientă a adevărului, aceasta însă s'a îngreunat foarte mult prin punere necorectă a întrebărilor și astfel onoratul tribunal regese ca juriu de presă a dat și prin aceasta însă la un motiv de nulitate și pe această basă cerem nulificarea sentenței excepționate de noi.

Dar' este de a se nulifica întreaga tractare și sentența pentru-că nu s'a pus întrebarea, oare membrii comitetului și cei acușați cu răspândire, din punct de vedere al valabilității juridice și constituționale și în privința puterii obligatoare recunoscută ori nu legile uniunii și astfel chestia principală a procesului că premisă a rămas în întunec, prin urmare juraților nu s'a dat materia nemijlocită și necesară pentru judecată.

Este de a se nulifica, pentru-că resumarea prezidențială în focul luptei dintre el și acușați a fost foarte defectuoasă, intreruptă, necorectă și s'a făcut numai amesurat acusei, după ce apărarea acușărilor nu s'a putut face și astfel a fost și foarte unilaterală, prin urmare nici obiectivă n'a putut să fie.

Este de a se nulifica, pentru-că rechiștorul s'a abătut de actual de acasă, întrucât vorbirea procurorului nu a fost îndreptată contra sumetărilor respective a agitării, ci mai cu seamă în contra unei răspândiri, recunoscând în acuzare, că nu scrierea Memorandului o

consideră de obiectul acusei, prin urmare nu pe autorul, va să zică conferința partidului național român, ci agitarea prin răspândire o ia ca baza acusei și totuși de punct de mănecare consideră hotărârea corporativă din Martie, pe când aceasta nu poate fi directivă la răspândire, adevă la o faptă curat esternă. Cu alte cuvinte, acusa n'a arătat elementele agitării, tribunalul nu le-a scos la iveală, tipăritura nu conține atari lucruri, prin urmare acusa pornește din o răspândire, în care vrea să pedepsească o hotărâre corporativă, dar' responsabilitatea personală nu s'a considerat de loc, ceea-ce este o absurditate juridică; cu atât mai virtuos, că faptele care cad afară de cercul dreptului de petiționare nici atunci nu pot fi pedepsite, când conțin aserțiuni sau pretenții într'adevăr exagerate.

Este de a se nulifica, pentru-că acusa nu cere pedepsirea răspândirii ce ca a unei transgresiuni se aduce înaintea curții cu jurați, după-ce nici nu se poate aplica răspândirea circumscrisă în §. 171, pentru-că aceea acolo este numai mijloc, pe când acusa o ia de delict, ear' §. 173 din codul penal pretinde folosirea expresiunilor și apelurilor periculoase și pozitive. Atari expresiuni și apeluri însă nu snt în întreg Memorandul, pentru-că partea afirmativă a aceluia cuprinde citarea verbală a programului din 1881, ear' partea motivatoare cuprinde desvoltări de drept public și de istoria dreptului.

Motiv de nulitate constituie și aceea, că sub decursul pertractării, nu s'a desbătut și nu s'a decis întrebaarea oare de separare ori de unificare de delict este vorbă, pentru-că atunci s'ar fi precizat între sine situația acușărilor precum și relația lor de drept, replicarea la întrebările puse singuraticilor și mersul regulat al pertractării și s'ar fi încungiuat acel chaos juridic, în care au căzut atât tribunalul cât și procurorul la explicarea legii relativ la responsabilitatea individuală și corporativă și nu s'ar fi denegat acele postulate legale, care au intenționat clarificarea afacerii, dar' și jurații ar fi câștigat oare-care orientare în privința acelei întrebări, că în ce relație este comitetul cu adunarea partidului și că ocură un punibil *excesus mandati*? după-ce însă toate aceste s'au neglijat clarificarea faptului ca chestie juridică s'a zădărnicit.

(Va urma)

Spicuri din foile maghiare.

Țeara-Ungurească — ori mai bine: bărbății ei de stat — s'a dovedit țeară bogată în... spirit.

Astfel contele Festetich, cel primit foarte rece ca ministru, ca să arete că și în glava lui residă un gram de minte, s'a pus, și pentru a studia chestia socială, s'a dus incognito la H.-M.-Vásárhely, unde a petrecut aproape două ore între lucrătorii, care făcuseră astă-primăvară „ribilia”.

Încărcat de experiențe câștigate incognito în timpul lung de două ore, nobilul și spiritualul ministru s'a reintors la Budapesta cu speranța mare, că apucându-se acum de lucru, în curând va rezolva chestia socială.

Vezi, tot incognito trebuia să vină și dl Hieronymi în Ardeal.

Nu păția atunci fiasco-ul de eternă memorie!

Sfântirea bisericii din Maierela-Timișoarei.

Deși, din lipsă de spațiu, ceva mai târziu, credem a nu greși, publicând în întreg cuprinsul raportul următor, în care găsim mai multe lucruri simptomatice pentru stările de lucruri din centrul Bănătuului:

Timișoara, 28 Aug. 1894.

Onorată Redacțiune!

Primiți de bine dacă vă raportez în liniamente scurte sfântirea bisericii gr-or. rom. de nou zidită din suburbiul Timișoarei Maierela de Preasfinția Sa dl episcop al Aradului Ioan Mețian, care s'a săvârșit ieri în 28 Aug. a. c. în ziua Adormirii Precurutei.

Maierela-vechi, un suburbu al orașului Timișoara, a fost la început locuit de Români, parte mare meseriași, olari, zidari și cărăușeni, care aveau o bisericuță veche pe lângă școala lor confesională și o susțineau cu puterile lor slăbuțe după-cum puteau, agonisindu-și și câteva mii florini pentru reconstruirea bisericii lor veche și mică.

Pe lângă aceste câteva mii au mai adunat încă vre-o 3000 fl. dela lume și țeară, s'au pus apoi pe la Rusaliile din a. c. și au început să zidească Rusul. se reconstruie din fundament biserica afară de turn, care a rămas cel vechiu, și care din capul locului a fost mai înalt și mai larg construit decât tēpla, apoi mai zidără și casa parochială de nou ce mai multe chilii precum și gard de fer.

Și după-ce au fost toate gata, învîră pe episcopul Aradului să vină să le sfințească biserica în ziua Adormirii Precurutei fiind atunci și hramul bisericii.

Dl episcop primi învitate și sosti Dumineca trecută seara cu întreaga sa curte în Timișoara, întâmpinat fiind la gară de o mulțime de creștini, apoi trase la curtea sârbescă, care din partea episcopului sârbesc i-s'a pus la dispoziție.

Luni apoi a ținut episcopul nostru sfințirea și servicial divin cu asistență mare, ear' în decursul liturgiei a hirotonit întru presbiter pe protopopul ales din Chișineu pe dl Dr. Trailescu, încheiând serviciul cu o cuvântare acomodată, după care episcopul a primit mai multe deputațiuni a comnelor bisericesti din Timișoara și giur, apoi a urmat un banchet de 115 persoane într'un restaurant din acel suburbu, la care au participat samedeniile orașului cu primarul și căpitanul suprem în frunte, partea mai mare străini, afară de episcopul cu curtenii sei și câțiva fruntași, din comună. După banchet a făcut episcopul mai multe visite pe la unele persoane oficioase și pe la unii din inteligența română din loc. Ear' seara la 8 ore fu petrecut la gară de mai mulți creștini din acel suburbu.

Ruga însă s'a început încă pe la 4 ore d. a. cu frigerea unui țap întreg, pe locul dinaintea bisericii, ear' ținerea își pretrecea în spațioasa curte a bisericii. Seara apoi s'a produs corul românesc din Maierela și din suburbu Fabric, cu câteva cântări românești, ear' corul tipografilor „Tipografia” invitat de Măiereni au cântat câteva piese germane și maghiare.

Atât drumul din cetate în Maierela, cât și la poarta avliei bisericești era decorat cu mai multe flumure ungurești!

După producțiune, corurilor s'a început jocul și s'a dansat pel-mel Ardeleana, hora csárdás, polca, ba și un cuadril până în zori de zi.

Cu un cuvânt nici patriotul cel mai exagerat maghiar n'ar fi putut excepționa această bună petrecere între Maiereni, cari s'au dovedit de buni patrioți și oameni de bună pricepere, ca și mielul cel blând, care sugedela două oi țiftă. Așa și Maiereni, ei s'au închinat la Turc și la Neamț, cum se zice, numai să-și ajungă scopul și această recunoștință li-a spus chiar primarul într'un toast la banchet, unde i-au lădat de buni patrioți pentru buna înțelegere între ei și între nația aleasă a Ungariei.

Bietul Hieronymi se fi venit la Maierela n'ar fi pățit rușinea aceea, care i-s'a întâmplat în Ardeal, căci Maiereni în frunte cu preotul lor Petru Anca, l'ar fi primit cu brațele deschise întru mărirea nației valahe și a bisericii sale ortodoxe.

Spre reputațiunea inteligenței noastre naționale din loc, trebuie să constat, că ea n'a participat la acest banchet patriotic al părintelui Anca.

Rapoartele foilor locale despre sfințirea bisericii din Maierela sunt pline de laude și de recunoștință patriotică, căci părintele Anca a întrecut chiar și pe renumitul Pituk Béla, care a sēmănat numai ura în contra neamului seu, dar' patrioticul părinte Anka Péter a secerat numai laude și măriri.

Dar' vom ține în evidență pe acest patriotic părinte, care într'alteze este catechet și profesor de limba și literatura română la gimnasiul rom. cat. din Timișoara. Vă puteți închipui ce fel de spirit național român poate înșufia acest profesor tinerimii studioase române dela acest gimnasiu, care ignorează sentimentele celor mai sfinte naționale, la sârbări curat românești naționale române, ținându-se înaintea străinilor și măgulind și menajând șovinismul îngâmfat jidano-maghiar din acest oraș.

Cu aceasta am finit descrierea acestei sârbări bisericești, triste pentru sentimentul național adânc ignorat și vătămat de un om slab, de când a fost!

Enea.

O rectificare rectificată.

Următoarea întâmpinare la „rectificarea” dlui protopretor Frits R. sîntem acum siliți să-i dăm loc, chiar și dacă n'ar vârsa o lumină atât de caracteristică asupra administrației ungurești:

Blăjel, 29 August 1894.

Onorată redacțiune!

Venind stimatul d-voastre ziar la mâna noastră, a tinerilor Români din Blăjel, care mai nainte am fost în temnițele Sănmărtinului în contra rectificării dlui protopretor Frits R., ne facem următoarele observări: Concedem dlui protopretor Frits R., că doctorul comitatului a oprit ori-ce convenire pentru a nu se lăți vârsatul în comuna noastră, dar' aceasta noi nu am știut-o toți, afară de acea convenire a fost destule, mai ales în cărmăci, de unde pe oameni nu i-a oprit nimenea, și așa-dară precum din cărmăci nu s'a lătit vârsatul, noi am fost de firma sperare, că nici din jocul nostru țărănesc nu se va lăți.

Cine și-ar fi adus aminte, ca noi prin aceea să comitem așa mare greșeală, în urma căreia se fim scoși în miez de noapte din lo-

cuințele noastre părintești, de patru gendarmi care ne-au dus în casa vice-judeului, și de acolo după câteva momente legați în cătuși de fer la judele comunal, unde toată noaptea am stat legați ca niște făcători de rele, ear' dimineața pe la orele 6^{1/2} am plecat spre Sănmărtin între baionetele alor 4 gendarmi.

Atât noaptea, când ne-a prins, cât și plecați pe drum destule bătăi am căpătat, și ne duriau mâinile de strînsurile lanțurilor.

Ajunși la locul destinat ne primește dl protopretor cu niște strigăte de cugetai că-ți lua auzul.

Voi sînteți vitejii, care nu ați ascultat porunca mea?

Noi ne rugăm de iertare, dle! Vă vom învêța eu, fu cuvintele dlui protopretor.

Apoi după-ce am fost toți ascultați, ni-a pus o hârtie înaintea noastră, ca toți să ne scriem numele, dar' de ce nu știm, căci acolo era scris ungurește și noi nu știam nici unul vorba ungurească.

Dl protopretor se vede, că știe foarte bine românește, căci în „Tribuna” scrie tare frumos de putem ceti și noi, dar' până-ce a luat protocol cu noi, nu a știut nici o vorbă românească. După-ce am fost toți judecați ne spune pedeapsa de 40 zile închisoare.

Ce privește rectificarea dînsului din „Tribuna” nr. 169, unde zice d-sa, că noi am zis, că sîntem mulțumii cu pedeapsa, nu este adevărat, asemenea nu e adevărat, că nu ni-am fi cerut amnarea pedepsei, ci chiar din contră ne-am rugat numai atîta să ne concedă, până ne vom aduce merindea de acasă, căci noi nu ni-am fost dus de acasă bucate, neștiind ce se va întempla cu noi.

Ear' de apelat nu e nici vorbă se ne fi spus, apelat-am și noi și părinții noștri, dar' toate au fost zadarnice, căci în tot locul ne da răspunsul, că nu se poate la nici un cas.

Ce privește lucrul până am fost în temniță totul noi l'am îndeplinit, cosit-am luțerna dlui alispán, adunato-am, am adus cărămizile dlui protopretor, și chiar și când se muta vre-un domn, pe noi ne întrebunța. Ba încă chiar și cociși ne-a fost pus la 4 cai, și acum dînsul strigă în lumea largă, că noi am odichnit și nu am fost puși la nici un lucru. Cu mult mai bine ar face, dacă ar tăce dînsul.

Tinerii, care a doua-oră am fost duși la Sănmărtin am suferit pedeapsă 8 de 24 ore, ear' 2 de 48 ore, pentru-că între orele 9 și 10 ne petreceam la poarta unui om de omenie, de ce ne-a ținut numai atîta nu știm, pentru-că la început ni-a fost spus, că vom sta 60 de zile și acum a 2 am fost cu coasa la luțerna, ear' 8 am făcut un sacastru.

Însă acum toate au trecut și sînt bune, am scăpat sănătoși, ni-a conces dl protopretor să jucăm pe o corfă de ouă și 5 pui de găină, dacă noi știam aceasta, o făcăm mai nainte.

Atât celui care a scris prima-oră cât și aceluia, a doua-oră în „Tribuna” despre noi, le mulțumim cu toții și le strigăm „se trăească”, pentru-că poartă grije de noi.

Ear' pe dl protopretor îl rugăm, că dacă odată ne-a făcut de batjocură, să nu ne facă acum și de minciună prin foile românești.

Cu stimă

Tinerii români din Blăjel.

Subscriși:

Nicolae Vandor, Nicolae Tuppa, Ioan Tuppa, Vasile Rău, Teodor Mogo, Teodor Văsiu, Ioan Virca, Ioan Hățăgan, Nicolau Costin, Ioan Moldovan.

CRONICĂ

Un album întemnițaților noștri. Aflăm din un ziar din România, că la congresul studenților ce va avê loc în Constanța în cursul lunii Septembrie, se va face un album care va fi semnat de toți membrii ce vor lua parte la acest congres și va fi trimis membrilor comitetului național român, care zac în închisorile din Vaș și Seghedin.

Un nou florumân. „Familiei” ti scrie un prieten al ei, că domnul Ioan Bohl, consilier intim la Amsterdam și membru al Academiei belgiene, va scoate în curând o carte despre Români, pe care o va tipări la Paris, cu titlul „La résurrection d'un peuple”. (Reînvierea unui popor). Până aci dl Ioan Bohl, foarte apreciat în Italia, nu era cunoscut, decât ca filo-italian, acum d-sa ni-se arată că e și un filo-român. Traducția în limba neerlandeză a lui Dante, făcută de acest autor, trece drept cea mai bună din lume. Cât despre traducțiunea pe care a făcut-o tot Ioan Bohl, a codului comercial italian, însuși Zanardelli, ministru de justiție pe atunci în Italia, a scris că nu se poate crede cum atîta bogăție de date și de observațiuni, cu care e acompaniată traducerea, a putut fi adunată într'un timp așa de scurt căci traducția a apărut aproape imediat după promulgarea codicelui italian. Această carte fiind scrisă în franțozește, este în România în mâna trturor magistraților și advocaților.

O faptă frumoasă. Mai multe femei din comuna Smig au dat Vineri în 31 Aug. prescuri la biserica din acea comună pentru-că să ajute D-zeu iubitorilor noștri întemnițați. Numele acestor femei cu inimă românească sînt următoarele: Sofia Raț, Nița Tiței,

Nonica Bojan, Anica Crăciun, Maria Bucur, Anica Bucur, Ana Fetean, Marta Baciua, Marta Bleahu, Sofia Gligor. În Vinerea următoare, în 7 Sept. vor da următoarele: Chiva Stroja, Lina Tiței, Ana Baciua, Ana Bojan, Maria Bojan, Safta Bojan, Anica Stroja, Fica Bojan, Maria Stef. Bojan, Logina Bojan, Măriuța Bojan. Ear' în a treia Vineri, în 14 Sept.: Vuța Istrate, Saveta Călin, Safta Man, Nonica Curcean, Maria Stroja, Saveta Curcean, Anica Istrate, Maria Tiței, Măriuța Tiței, Saveta Bojan. Onoare lor!

Maiestatea Sa Monarchul sub decursul manevrelor continuă a petrece în Landskron. Înainte de a primi deputațiunile Maiestatea Sa s'a întreținut mult cu cardinalul Schönborn și cu prințul Francisc Lichtenstein. Reprezentantii atașatelor străine încă au sosit la manevre. — În nex cu aceste știri rectificăm și o greșelă străcurată în numărul nostru de ieri: penultima dintre telegrame este datată din Londra, pe când corect ar fi — din Landskron, ceea ce rectificăm acum.

Hymen. Domnișoara Elena Bratu și domnul Aron Roman, teolog absolut de Sibiu, își vor sârba Duminecă în 3 Septembrie n. cununia, în biserică gr.-or. din Sibiu-cetate.

Rectificare. În prim-articolul numărului de astăzi, la alineatul 8, spre sfârșit, în loc de „M. A. susține că primatele a făcut tot posibilul”, este de a se ceti „M. A. susține, că primatele nu a făcut tot posibilul ca proiectele să cadă”.

Din Arad. La școala elementară de model instituită pe lângă institutul pedagogic-teologic în edificiul seminarului diecesan din Arad, se va deschide în anul școlastic curent și clasa a patra și a cincia elementară și se vor primi 40 de elevi în diferitele cinci clase. Inscriserile pentru această școală se vor face în zilele 3, 4 și 5 Septembrie st. n. c. Atragem deci atențiunea părinților asupra acestei împrejurări și adaugem, că această școală este astfel întocmită ca să poată pregăti elevii pentru a fi primiți mai târziu în cursul pregătitor preparandial și în institutul pedagogic.

Stări de lucru în Avrig. Dintr'o scrisoare ce primim din Avrig, extragem următoarele două puncte, care, dacă vor fi adevărate, cu drept cuvânt revoltă pe oamenii de bine ai acelei comune de purtare protopopului lor. Eată-le: I. După-cum știu, conform prăscrierilor școlare, după încheierea unui an școlastic, comitetul parohial trebuie convocat spre statorirea condițiilor de concurs, și numai decât are a se scrie concurs pentru ocuparea posturilor învățărești devenite vacante. La noi nu se face așa, dacă are voie șeful tractului totuși a scrie concurs, atunci scrie pe risicul d-sale prin luna lui Septembrie—Octombrie, fără a întreba pe cineva, ori apoi mai bine nu scrie de loc și cere denumirea unui învățător. Acest lucru l'am experimentat în mai mulți ani. Urmarea e, că posturile învățărești nici-odată nu sunt întregite definitiv, și în anul acesta tot astfel merge treaba, postul de dirigent e vacant, până azi nu s'a scris concurs, acum când se va întregi postul? Când se va începe școala? În postul Crăciunului ca și în anii precedenți. De ce nu se convoacă comitetul parohial, ori e prăscris că în 3 ani numai odată se se convoacă? II. După-cum știu, cantorii bisericești trebuie să fie oameni nepătați și care au o purtare morală bună. La noi nu e așa, e contrariul. Șeful tractului are un frate, care a fost și la școală în oraș, însă se vede că în urma faptelor sale nu a ajuns departe. Încă ca băiat tânăr de școală a fost vre-o câțiva ani în temnița din Gherla. După terminarea studiilor din temnița Gherlei a venit acasă și a fost așezat ca învățător, colector de dare, jurat etc., tot numai prin protecțiunea fratelui său. A fos suspendat din posturile acestea earși în urma purtărilor sale exemplare. Nu mai era acum pentru bietul nice o nădejde, a fost pus apoi din partea fratelui său cantor la biserică cu salariu, fără a întreba pe cineva. Ce a făcut ce n'a făcut cantorul nostru, că a ajuns earși în temnița din Sibiu, ear' locul lui s'a suplinit prin un locuitor de aici, om evlavios, sărac și harnic, căruia îi prindea bine prescura din biserică. După vre-o câteva luni cantorul nostru vechiu a scăpat din temnița și venind acasă a fost instituit earși de cantor cu salariu. Bietul om sărac a fost dat afară și i-s'a dat salariu earși fariseului, care o parte a vieții a petrecut-o prin temnițe, o parte bătându-se prin cărcime cu toți Țigani. Sărac Avrig ce ai ajuns tu, cine să cânte în biserică ta, în care a cântat și teologul George Lazar? Așa stau treble în Avrig!

În temnițe. Domnul Iustin Ardelean, redactorul foi umoristice-satirice „Vulturul” din Oradea-mare, a fost condamnat în al cincilea proces de presă al seu, la două săptămâni prinsoare de stat în Seghedin. Condamnatul a intrat în prinsoare în 3 Septembrie 1894.

Un învățător rătațit. Ni-se trimite următoarele: Onorabilă redacțiune! Subscriși învățătorii Români vă rugăm, ca luând notiță despre purtare neculificabilă a învățătorului din Boița Solgya Miklós, care nu s'a sfiit a acusa la direcțiunea școlii de limba maghiară pe mai mulți dintre noi, că am fi „agitatori în comunele noastre” și persecutori lui pentru-că e „un patriot”, să binevoiați a însera în coloanele ziarului „Tribuna” următoarea noastră declarațiune: Noi învățătorii Români, care am luat parte la cursul din limba maghiară din Seps-Sângeorgiu, ținut în vara aceasta declarăm, că pe individul Solgya Miklós din Boița, care a luat îndeserit sfânta chemare de învățător român și a pătat-o prin-

tr'o purtare nedeamnă, neromânească, necolegială, denunțând cu reînță la conferența profesorală pe mai mulți dintre noi, că am fi agitatori și turburători primejidoși, din care cauză am fost aspru admoniați și amenințați în conferența profesorală din 25 Iulie a. c. — nu-l mai putem considera de coleg al nostru și credem, că lumea dascălească română ne va urma. Victor Lazar, Ioan Berescu, Ioan Baciua, Nicolae Istrati, Dumitru Bulicea, Teodor Necșa, Nicolae Săcărea (urmează încă 36 de subscrieri).

Cassa de împrumuturi, asociațiune în Roșia. Din Roșia primim știrea, că tribuna l. r. u. din Sibiu, cu data de 12 Iulie n. a. c. Nr. 4204, a aprobat statutele casei de împrumut (sistem Reiffeisen), asociațiune în Roșia. Direcțiunea este compusă astfel: Președinte: Ioan Bănda, paroch, cassar (și secretar); Ioan Olariu, învățător; membrii în direcțiune: Toma Mecriș, Simeon Ganea, Nicolae Țiban, Toma Fraticiu, Solomon Fronco și Toma Mălaiu, economi. Cassa are 42 membri cu taxe fundamentale à 10 fl. v. a. Înregistrată fiind firma, cassa în curând își va începe activitatea sa. Se știe, că în Roșia s'a înființat și o „Tovărășie agricolă”, carea a primit dela comisiunea economică comitatensă pentru anul 1894 un ajutor de 70 fl. pentru procurarea de mașini agricole. Între lucrările tovărășiei se semnaleză: cumpărarea unei mașini de sămânță grâu, sistem „Garett” cu 13 rînduri dela renumita firmă englezăscă Clayton și Schultze-wort, prin firma Dr. C. Jickeli de aici. Prețul mașinei e 263 fl.

Invitare. Subscrisul pe baza protoc. nr. 68/94 al comitetului despărțământului al 29-lea al „Asociațiunii transilvane pentru literatură și cultura poporului român”, am onoare a invita pe toți binevoitorii și spriginitorii, a participa în număr cât mai mare, la înființarea „Agenturii”, din Șeica-mare și giur, care se va înă Duminecă, în 9 a. c. în sala școlii române gr.-cat. din loc, la 2 ore după amiază. Programă: 1. Deschiderea ședinței prin președintele despărțământului. 2. Inscriserile membrilor noi și încasarea taxelor. 3. Eventuale propuneri. 4. Disertațiuni. 5. Petrecere cu dans în sala hotelului diu loc. Prețul intrării la petrecere pentru familie 80 cr., de persoană 50 cr. Venitul e destinat în favorul susnumitului despărțământ. Invitări speciale nu se fac. Șeica-mare, 5 Septembrie 1894. Nicolae Racotă, președinte.

Petrecere. Primim următoarea telegramă: La sfințirea bisericii din Er.-Szt.-Király Sălăgiu, în 9 Septembrie va fi și șal. Comitetul arangiator.

Ziar nou. Odată pe lună va apare în Mușeștei-Argheș o revistă lunară cu titlul „Școala Poporului”.

Posta redacțiunii. *Mopolul.* Abrud. În chestii de asemenea natură, te poți adresa amicului nostru Dr. Vasile Fodor, advocat și membru devotat al partidului național. *Mai multor abonenți.* Vocelatină nu se găseac la administrațiunea foilor noastre. Ce a sosit pe postă, s'a confiscat. Puteți procura numai dela București; adresa: V. A. Urechia, str. Brezoi nu.

Mai nou. Confiscările cernăuțene s'au mai înmulțit cu una, despre care „Gazeta Bucovinei” scrie: Numărul 64 al ziarului nostru dela 14/26 August a fost confiscat pentru o dare de seamă reprodușă din „Tribuna” din Sibiu, asupra operei „Vocelatină” a primei culegeri de adheșiuni ale gintei latine la mișcarea națională din Transilvania și Banat, ilustrată cu autografe și diverse stampe prin V. A. Urechia, președintele Ligei pentru unitatea culturală a Românilor, care a apărut de curând în București în stabilimentul grafic I. V. Socec.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI”.

Haaga, 4 Septembrie n. Comitetul în ședința sa de astăzi a șters chestia română din ordinea de zi a ședinței de mâine a conferenței parlamentare. Numai cinci delegați au votat pentru punerea chestiei române la ordinea de zi. Președintele Ra-huseu, senatorul francez Tra-niux, bar. Pirquet și delegații imperiului german au spriginit stergerea, ear' delegații spanioli, elvețieni, precum și Italianul Pandolfi au spriginit pe Români. Exministrul Urechia cu toți Români au părăsit îndată după această hotărâre ședința comitetului, voesc însă să pună chestia în ședința publică de mâine.

Dintre Unguri au sosit aici deputații Pázmándy și Vörös.

(Până nu vom primi alte știri mai detaliate, rugăm pe cetitorii nostri să primească cu rezervele cuvenite această telegramă ofici-oasă a biroului de corespondență unguresc. Red. „Tribunei”.)

Bibliografie.

Cele mai ieftine, mai frumoase și mai bune cărți de rugăciuni și cântări bisericești după ritul bisericii românești sânt: Pentru băieți: „Poarta Raiului” în 14 coale cu 224 pagini, mai multe icoane frumoase, toată lucrare fină, exemplarul numai 20 cr. Pentru adulți: „Calea Cerească” în 20 coale mari cu 320 pagini, mai multe icoane frumoase, toată lucrare fină și tare numai 50 cr. Se află și legături mai elegante și bogate cu prețuri mai mari; prospecte se trimite la cerere grauit. A se adresa la autor: Constantin Lucaciu, preot român în lojib p. Aranyosmegyes. (Szatmár).

În editura librăriei E. Zeldner din Brașov au apărut: Ioan Maxim: „Gramatica elementară a limbii germane” cu deprinderi de tradus germane și române vîrte printre regule și cu vocabulele trebuincioase la acestea. Prelucrată din manuscris și întocmită pentru școalele medii și civile, precum și pentru usul privat de Nicolau Pilția, profesor la gimnasiul român gr.-or. din Brașov.

„Geografia Ungariei” și elemente de geografia generală pentru școalele populare. De dl Nicolau Pop, conrector, profesor și alesor consistorial, revăzută și îndreptată mai ales cu privire la datele statistice de Nicolau Pilția, profesor la gimnasiul român gr.-or. din Brașov. Edițiunea a șeptea. (Cu harta Ungariei.)

„Aritmetică” pentru școalele populare. De F. E. Lurtz. Tradusă de un învățător, după a 9-a ediție germană. Anul I și II de școală. Numerii dela 1—10, 10—20 și 20—100.

A apărut: Nachtrag zur Geschichte des „Rumänischen Schrifttums”. De W. Rudow.

A apărut: Einige Worte zur Tuberculose und Krebsbehandlungfrage (Câteva cuvinte privitoare la chestiunea tratării tuberculosis și a racului.) De Dr. Severin Robinski. Berlin, 1894, Editura Robinski et. comp.

A apărut: „Istoria filosofiei antice”, de profesorul Dem. G. Teodorescu. Volum de 536 pag. A se adresa librăriilor Sfeeta, Socec și Rănișteanu.

A apărut: „Noul acatist al Marelui Voevod Mihail Sturđaa”, publicat în Cernăuți la 1848 de Mihal Kogălniceanu și reeditat de Vasile M. Kogălniceanu.

A apărut: „Căntă încrederii în boierii aristocrați și sfânta hotărâre de a nu-i mai crede”, cu o protestare, de Mihail Kogălniceanu (Iași 1848), reeditată din nou de Vasile M. Kogălniceanu.

A apărut: Cunoștințe din „Constituțiunea patriei” și din „Drepturile și datorințele cetățenesci” pentru școalele primare. De Ioan Popovici. Sibiu. Tiparul tipografiei archidieceesane. 1894.

Săptămână patimilor, o frumoasă novelă originală ce s'a publicat sub acest titlu și în „Convorbiri literare”, și al căreia autor este Gil, a apărut acum în broșură separată. Tipografia „Gutenberg”, Iosif Göbl din București (strada Doamnei, 25)

Oălindarul țilei. 24 August (5 Septembrie) 1894.

Iulian: Muc. Eutichie. **Gregorian:** Laurențiu. **Seara:** cele 1 răsare 5,05 apune 6,57 m.

Buletin meteorologic. Sibiu, 4 Septembrie n. 11 care dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 727.4)	Diferența din presiun	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcțiunea vântului
725.0	-2.9	+15.4	+30.0+11.4	SO

Din țeară 1 Sept. n. 7 care dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Ventul direcțiun și tăria
Budapesta	761	+ 28.8	V 1
Sătmar	764	+ 21.4	SO 1
Cluj	760	+ 18.6	— —
Orșova	764	+ 21.2	N 2
Arad	762	+ 24.1	S 5
Panciova	763	+ 28.1	V 1

Sosiți în Sibiu. La 4 Sept. n.

Hotel „Meltzer”. Popovici, din Orșova, Ivan, din Alba-Iulia, Dr. Popovici, din Lugoj, protopresbiteri. Frații Maroșan, din Sebeș. Brandtsch, ex soția, preot, din Șarosh. Werner, preot, din Copsa-mare. Siko, ex soția, din M. Oșoheiu. Dr. Schaser și I. Hermann, magistru postal, din Gherban Iovian, privatier și Kùbler, cu familia, din București. Turcu, preot, din Zizin. Molnár, din Cinci-biserici, Friedrich, din Cluj, comercianți. Hotel „Habermann”. N. Deschel, scamator, din Brînnu.

Economie.

Înferarea vitelor. Din cauza punerii necorecte a ferului ars (infernării) pe vite: pielea nelucrată a vitelor, ce se vinde în patrie și în străinătate, perde din preț și nici nu este căutată, ca pielea vitelor din alte state, în cari vitele nu se inferează. În interesul cultivătorilor de vite și al negustorilor de pe comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului” atrage atențiunea asupra descripțiunii în: minister r. u. de agricultură, conform căru: vitele cornute nu se infereze cu ferul ars în sold, ci pe corn, sau dacă coarnele vitei nu sânt desvoltate, precum și pe vitele șate să se aplica ferul ars pe gumazul vitei sau apoi pe falca din dreapta sau din stânga. În acest cas se se întrebuințeze în locul ferului de tot mare, ce se folosește în multe părți, fer mai mic.

Piața cerealelor din portul Brăila. Operațiunile efectuate în 19 August v. 1894.

I. Dreyfus & Co. lui Th. Mendl, grâu 3200 hect. 6.65 lei. L. Dreyfus & Co. lui Th. Mendl, grâu 3120 hect. 6.65 lei. F-ții Bach lui I. Millas & Fiui, grâu 3900 hect. 6.50 lei. E. Georgieff lui Bloch & Co., grâu 2100 hect. 6.82 lei. V. P. Sassu lui L. Dreyfus & Co., grâu 750 hect. 6 lei. V. P. Sassu lui L. Dreyfus & Co., grâu 1000 hect. 6.20 lei. Hercule D. Fulga lui B. Kivici, grâu 1000 hect. 6.25 lei. N. V. Perlea lui A. Erfing, orz 1,494.150 hect. 7 lei. P. Veron lui Herpștein Rapoport & Co., orzoaică 1700 hect. 5.85 lei. L. Brocner lui H. Goldensweig, orz 600 hect. 3.30 lei. Hercule D. Fulga lui I. Hirsch, porumb 4000 hect. 6.75 lei.

Cereale sosite. Pe apă: Grâu 56.500 hect., săcără 2100 hect., porumb 9000 hect., orz — hect. Pe uscat: Grâu 9800 hect. săcără — hect., porumb 1600 hect., orz 4300 hect.

Operațiunile efectuate în 20 August v. 1894

N. V. Perlea lui H. Goldensweig, grâu 1080 hect. 6 lei. E. Georgieff lui N. Copsida, grâu 3710 hect. 6.11 lei. P. D. Vanvuri lui Peirano fils & Co., grâu 8500 hect. 7.60 lei. F-ții Bach lui H. Goldensweig, grâu 1830 hect. 6.82 lei. I. G. Sassu lui Peirano fils & Co., porumb 2100 hect. 7.12 lei. N. V. Perlea lui Peirano fils & Co., porumb 1300 hect. 6.85 lei. L. Dreyfus & Co. lui F. Carnevali, porumb 13500 hect. 7.20 lei. C. Cottis lui I. Hirsch, por. roș 1550 hect. 7.60 lei. F-ții Bach lui Kirschen & Diamant, porumb 14550 hect. 7 lei. F-ții Bach lui Kirschen & Diamant, porumb 9500 hect. 6.70 lei. N. Copsida lui I. Zoref, porumb 7000 hect. 6.90 lei. D. Polemis lui N. Copsida, grâu 885 hect. 6.60 lei. C. Cottis lui N. Copsida, grâu 1050 hect. 6.45 lei.

Cereale aflate în deposit: Pe apă: Grâu 259.250 hect., săcără 6850 hect., porumb 93.910 hect., orz 2450 hect., rapiță 1700 hect. Pe uscat: Grâu 413.500 hect., săcără 11.600 hect., porumb 130.500 hect., orz 100.880 hect., rapiță 3100 hect.

Prețul mărfurilor. Piața din Sibiu Dela 4 Sept. n. Grâu frumos 76 până 80 chilo fl. 4 0 până 5.10, grâu mestecat 7) până 74 chilo fl. 3.7) până 4.20, săcără 70 până 74 chilo fl. 3 — până 3.30, orz 62 până 68 chilo fl. 3 30 până 3.7), orz 42 până 48 chilo fl. 1.90 până 2.4), encuruz 70 până 74 chilo fl. 4.30 până 4.7), mlăiu 7) până 82 chilo fl. 4 — până 4.30, cartofi 68 până 70 chilo fl. 1.10 până 1.30, sămânță de căneșă 48 până 50 chilo fl. 4.50 până 4.80, mazăre 76 până 80 chilo fl. 5 — până 6 —, linte 78 până 82 chilo fl. 7.50 până 8.30, fasole 76 până 80 chilo fl. 4.50 până 5 —, păsat de grâu 100 chilo fl. 13 — până 14 —, făină ur. — fl. 13 — făină ur. 12 — fl. —, făină ur. 10 — fl. —, slănină 100 chilo fl. 52 — până 54 —, uosoare de porc fl. 54 — până 58, sâu brut 100 chilo fl. 20 — până 22 —, sâu de lumini d. 33 — până fl. 34 —, lumini tu-nate de sâu fl. 38 —, până fl. 40 —, săpun fl. 20 până 30 —, fân 100 chilo fl. 1.40 până 1.10, căneșă fl. 35 — până 36 —, leușă de foc ușoare m. cu fl. 3 — până 3.25, spirt p. 100 l. 54 — până 57 cr., carnea de vită chilo 52 cr. până 61, carnea de țepe 36 până 40 cr., carnea de porc 44 până 49 cr., carnea de berbec — 23 până 34 cr., ouș 10 cu 13 până 20 cr.

Tirgul de rimători în Steinbruch. În 1 Sept. n. s'au notat: unguerești bătrâni grei 42 — cr. până 42 1/2 cr., de mijloc 42 — cr. până 42 1/2 cr., unguereșe grei tineri 43 — cr. până 44 — cr., de mijloc 44 — cr. până 44 1/2 cr., ușori 45 — cr. până 45 1/2 cr., marfă țerânească grea 42 — cr. până 34 — cr. de mijloc 43 — cr. până 43 1/2 cr., ușoară 44 1/2 cr. până 45 — cr., românești, de Bakony, gri — cr. până — cr., traisito gri — cr. până — cr., traisito de mijloc — cr. până — cr., traisito ușori — cr. până — cr., traisito de sârbaști gri 44 — cr. până 44 1/2 cr., traisito de mijloc 43 1/2 cr. până 44 — cr., traisito ușori 42 — cr. până 43 1/2 cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 1 Sept. n. 1894.

Sămînțe	Cantitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.		Prețul per 100 chilo	
		dela	până	dela	până
Grâu					
Bănățesc nou	75	—	76	—	—
Grâu dela Tisa	75	—	76	—	—
Grâu „Pesta	75	—	76	—	—
Grâu de Alba-Reg.	75	—	76	—	—
„Bacla	75	—	76	—	—
Grâu ung. de Nord	75	—	76	—	—
Sămînțe, vechi ori noue					
Socul					
Calitatea per Hect.					
de nutret	70—72	5.15	5.50		
de vinaret	60—62	5.60	5.5		
de herc	64—66	6.25	7.10		
de bânșă	39—41	6.90	6.20		
Cucuruz (porumb)					
de bălșoi	75	6 —	6.0		
Meiu					
Hrișcă					
Grâu	Sept.-Oct.	6.14	6.45		
Cucuruz	Maiu-Iun.	5.96	5.98		
Orz	Iul.-Aug.	5.81	5.7		
Orz	Sept. Oct.	6.20	5.6		
Orz	Mart.-Apr.		6.2		

Produce diverse — Socul — Cursul

		dela	până
Sem. de trif.	Lucerna unguerească	44.	53.
„	roșie	50.	60.
Oleu de rap.	rafinat	—	—
Uns. de porc	dela Pesta	51.	5.60
„	dela țeară	—	—
Slăuină	săvutată	47.50	48.—
„	afumată	—	—
Său	—	9.50	9.75
Prune	—	—	—
Licotar	slavon, nou	13.50	15 —
„	bănățesc	—	—
Miere	brută	—	—
„	galbină străcurată	—	—
Ceară	de Rosenau	—	—
Spirt	brut	—	—
„	Drojdițe de spirt	—	—

Cursul pieței din Sibiu. Din 3 Septembrie n. 1894.

	Cump.	9.88	vënd.	9.90
Hărtie-monetă română				
Lire turcești		11.15		11.20
Imperiali		10.10		10.18
Ruble rusești		1.32		1.32

Bursa de Budapesta. Din 1 Sept. n. 1894.

Renta de aur ung. 6%	121.50
„ de aur ung. 4%	96.10
„ ungu. val. cor. 4%	126.50
Împrumutul căilor ferate ung.	121.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	101.—
Bonuri rurale ung.	95.75
„ croate-slavone	96.—
Obligațiunile desp. regalilor	100.—
Împrumut cu preniun ung.	151.25
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	143.—
Renta de hărtie austriacă	98.60
„ de argint austriacă	98.60
„ de aur austriacă	122.—
Losurile austriace din 1860	103.—
Acțiunile băncii austro-ungare	103.—
„ de credit aust.	—
„ austr.	—
Serisuri: fonciare ale institut. de cred. și economii	—
„ A. Bina	—
Argintul	—
Galbeni împărătești	5.98
Napoleon-dori	9.87
Mărci 100 imp	

Nr. 460-1894.

[1885] 3-3

Concurs.

Pentru postul de învățătoareasă, eventual învățător la școala centrală grănițerească din Jina, comitatul Sibiului, pe lângă un salariu anual de 300 fl. și anume 200 fl. din fondul școlar central și 100 fl. din fondul bisericii din Jina, apoi cuartir și lemne de foc, prin aceasta cu termenul până la 15 Septembrie st. n. a. c. se scrie concurs.

Reflecții și se trimită suplicile instruite cu documentele prescrise de lege la

Comitetul administrativ de fondul și școlile centrale grănițerești din fostul reg. rom. I.

Sibiu, în 30 August 1894.

Anunț.

La subscrierul se află de vânzare: a) 15 mii altoi de viie în verde, 1000 bucăți cu 90 fl.; b) 30.000 Riparia fără rădăcini 1000 buc. cl. I. cu 8 fl., cl. II. cu 5 fl.; c) 5000 Riparia cu rădăcini mici cu 16 fl.; d) 100 bucăți vase de 6-7 hl. à 5 fl. Altoii sînt de clasa I. copti și bine desvoltați. Cu stimă Miron Onu, proprietar de vii în Covsînț (Kovászince) p. u. Gyorok.

Hârtie de scrisori cu inscripția

„Totul pentru Națiune!“

lozincă sublimă a Fetelor Române efectuează Librăria „Institutului Tipografic“ în orice mărime de hârtie, cu diferite arabescuri, în cutii sau fără cutii.

La „Institutul Tipografic“ în Sibiu se află de vânzare:

Portretul domnului Dr. IOAN RAȚIU. Cu 50 cr.

Portretul domnului Dr. V. LUCACIU. În mărime de 38x28 cm. Cu 50 cr.

TABLOUL Deputațiunii române la Viena. Cu 2 fl.

TABLOUL „CONFERENȚEI NAȚIONALE“. În mărime 33x50 cm. Cu prețul de fl. 1.60, ear' cu trimiterea prin postă fl. 1.70.

Tabloul condamnaților în PROCESUL MEMORANDULUI. Cu 3 fl.

Tabloul apărătorilor. Cu 3 fl.

TABLOUL BIUROULUI DE PRESĂ. Cu 3 fl.

Institutul Tipografic în Sibiu

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- 1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. Piperuș Pătru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. Păcală și tândală. Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. Teiu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. Colăcărul. Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. Fieca a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. Îndărăniul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. Blăstēm de mamă. Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. Bunica de Bojena Némcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 50 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. Căldărușa cu trei picioare. Poveste franceză de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. Genușoaca. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. Un peșitor îndărăniu. Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. Prietenul meu Vântură-Teară. Din novelele californice ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. Scăpărătoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. Strigoaica. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. Draga mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. Vecinii. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. Sgărcitul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. Născu-împărat. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. Dina-împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. Un idil în Roșeni. Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. Baba iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. Dina mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. Mica Fadetă. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. Rusalin păcurarul. Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 23 cr. sau 46 bani.
45. Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. Clara Milici. Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 b.
O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librărilor și preste tot vîndătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Maiu 1894.

Table with multiple columns and rows showing train schedules for routes: Budapesta-Predeal, Budapesta, gara de vest - Rușava - Vercerova, Copsa-mică - Sibiu - Avrig - Făgăraș, Cucurdea - Oșorhei - Regh-săs., Ghirș - Turda, Sighișoara - Odorhei, Simeria (Piski) - Petroșeni - Lupeni, Simeria (Piski) - Hunedoara, Brașov - Zernesol, Brașov - Chezdi-Oșorhei, Arad - Timișoara, Murș-Ludos - Bistrița, Sibiu - Cislădie.

Institut Tipografic T. Liviu Albini,

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.